

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Prawo zakonne
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Law of religious
Kierunek studiów	prawo kanoniczne
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	prawo kanoniczne
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	ks. dr hab. Ambroży Skorupa, prof. KUL
---	--

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	60	V, VI	9
konwersatorium			
ćwiczenia	60	V, VI	
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Studenci powinni znać strukturę ludu Bożego, rolę osób konsekrowanych w Kościele oraz historię powszechną i historię Kościoła z podkreśleniem aktywności osób konsekrowanych.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

w zakresie wiedzy: a) zapoznanie się ze specyfiką życia konsekrowanego oraz z jego specyficznymi instytucjami, jego rolą w Kościele powszechnym i partykularnym; b) rozumieć pojęcia i terminologię występującą w prawie instytutów życia konsekrowanego; c) zapoznanie się ze specyfiką życia konsekrowanego oraz z jego specyficznymi instytucjami, jego rolą w Kościele powszechnym i partykularnym; d) rozumieć pojęcia i terminologię występującą w prawie instytutów życia konsekrowanego; w zakresie postaw: a) zdobywanie umiejętności poznania struktury ludu Bożego; b) kształtowanie postawy szacunku wobec różnych stanów w Kościele; c) rozróżnienie specyfiki różnych form życia konsekrowanego oraz ich roli w Kościele;
--

w zakresie umiejętności:

- a) kształtowanie umiejętności krytycznego analizowania i oceny informacji z zakresu prawa zakonnego;
- b) wypracowywanie umiejętności aktywnego, twórczego uczestniczenia w życiu Kościoła każdego zgodnie ze swoim stanem (w wykładach uczestniczą świeccy, duchowni i osoby zakonne);
- c) w postawie chrześcijanina i absolwenta KUL wymagana jest postawa szacunku odnośnie do różnych form życia stanów w Kościele.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	zna w zakresie rozszerzonym terminologię prawa zakonnego, w szczególności oraz jej zastosowanie w innych pokrewnych dyscyplinach – teologia, socjologia, psychologia, pedagogika	K2A_W01
W_02	zna w zakresie pogłębionym akty normatywne powszechne i partykularne dotyczące instytutów życia konsekrowanego, prowincji oraz domów zakonnych	K2A_W09
W_03	ma pogłębioną wiedzę na temat znaczenia osób profesji zakonnej dla strukturę ludu Bożego, stanów w Kościele, w tym osób konsekrowanych	K2A_W13
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	potrafi właściwie analizować rozwój prawa kanonicznego i ukazywać jego związek z procesami zachodzącymi w zakonach. zgromadzeniach zakonnych oraz instytutach świeckich, które wymagają normatywnych regulacji	K2A_U03
U_02	posiada pogłębioną umiejętność prezentowania własnych rozwiązań problemów prawnych, wątpliwości i sugestii, ważnych dla osób zakonnych, celem porządkowania sytuacji w instytucie dotyczących zarówno wspólnot jak i osób	K2A_U04
U_03	potrafi posługiwać się ujęciami teoretycznymi i aplikować posiadane umiejętności w rozstrzygnięciach praktycznych określonych problemów prawnych w zakresie prawa zakonnego np.: klauzura, eksklaustracja, sekularyzacja itp.	K2A_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	rozumie znaczenie prawa kanonicznego we wspólnotach kościelnych i jako kanonista potrafi wskazać znaczenia, zadania i uprawnienia osób konsekrowanych	K2A_K03
K_02	ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa Kościoła we wszystkich jego wymiarach, szczególnie przekazanych przez zakony oraz anachoretów, eremitki oraz dziewice	K2A_K08

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Pochodzenie życia konsekrowanego
 Rodzaje instytutów życia konsekrowanego
 Kompetentna władza do erygowania instytutu życia konsekrowanego

Kompetentna władza do interpretacji rad ewangelicznych
Egzempcja
Autonomia
Zależność instytutów życia konsekrowanego od Stolicy Apostolskiej
Zależność instytutów życia konsekrowanego od biskupa diecezjalnego
Prawo własne instytutów życia konsekrowanego
Władza przełożonych i kapituł
Przyjęcie do instytutu życia konsekrowanego iżk
Rady ewangeliczne
Dom zakonny – określenie oraz istotne elementy
Warunki ważnej erekcji domu zakonnego
Skutki prawne pisemnej zgody biskupa diecezjalnego
Warunki godziwej erekcji domu zakonnego
Zniesienie domu zakonnego
Urząd przełożonego
Przełożeni wyżsi – określenie
Prowincja zakonna
Najwyższy przełożony – powierzenie urzędu i zakres władzy
Obowiązki przełożonych
Powierzenie urzędu przełożonego
Warunki nominacji
Powierzenie urzędu po wyborze
Sakrament pokuty w instytutach zakonnych
Kapituła generalna – określenie
Zadania kapituły generalnej
Skład kapituły generalnej
Inne kapituły
Organy uczestnictwa i konsultacji
Warunki ważnego przyjęcie do nowicjatu
Przyjęcie do nowicjatu – kompetentna władza
Przyjmowanie duchownych diecezjalnych
Dokumenty wymagane przed przyjęciem do nowicjatu
Formacja w nowicjacie – czas trwania
Formacja w nowicjacie- miejsce
Istotne elementy profesji zakonnej
Podział profesji zakonnej
Warunki ważnej profesji czasowej
Warunki ważnej profesji wieczystej
Cel formacji zakonnej
Obowiązki duchowe zakonników
Obowiązki przebywania z domu zakonnym
Klauzura zakonna – określenie i jej rodzaje
Apostolstwo instytutów
Zależność osób zakonnych od biskupów
Zależność od władzy przełożonego
Istotne elementy apostolstwa zakonników
Powierzenie zakonnikowi urzędu diecezjalnego
Przejście do innego instytutu – kompetencje i zadania władzy zakonnej
Zmiana formy życia konsekrowanego
Próba wstępna – czas trwania
Ekskluacja – pojęcie i jej rodzaje
Kompetencje władzy zakonnej w wydaniu indultu ekskluacyjnego

Kompetencje władzy kościelnej w nałożeniu dekretu ekskluazyjnego
 Skutki prawne ekskluazyjacji
 Opuszczenie instytutu po profesji czasowej
 Opuszczenie instytutu po profesji wieczystej
 Indult odejścia dla osób duchownych członków instytutu
 Rodzaje wydalenie
 Wydalenie ipso facto
 Wydalenie obligatoryjne
 Wydalenie fakultatywne
 Prawa zakonnika oskarżonego
 Warunki ważnego dekretu wydającego
 Skutki prawne dekretu wydającego
 Wydalenie z domu zakonnego
 Konferencje wyższych przełożonych
 Geneza instytutów świeckich
 Kanoniczna aprobata instytutów świeckich
 Istotne elementy instytutów świeckich
 Konsekracja w instytutach świeckich
 Apostolstwo w instytutach świeckich
 Świeckość w instytutach świeckich
 Inkardynacja duchownych członków instytutów świeckich
 Obowiązki członków instytutów świeckich
 Prawo własne w instytutach świeckich
 Święte więzy w instytutach świeckich
 Prawo dopuszczania do instytutu świeckiego
 Próba wstępna – warunki ważnego dopuszczenia
 Cel i czas trwania próby wstępnej
 Czasowe włączenie, minimalny czas trwania
 Włączenie definitywne
 Opuszczenie instytutu świeckiego
 Określenie stowarzyszenia życia apostołskiego
 Erekcja domu stowarzyszenia życia apostołskiego
 Zarząd stowarzyszenia
 Włączenie do stowarzyszenia i jego skutki
 Odejście ze stowarzyszenia

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład problemowy	Egzamin	Protokół
W_02	Dyskusja	Sprawdzenie znajomości tematu	Praca magisterska
W_03	Praca badawcza pod kierunkiem (praca seminaryjna)	Sprawdzenie umiejętności szczegółowej znajomości tematu	Przedstawienie referatu
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Ćwiczenia praktyczne	Prezentacja	Oceniony tekst pracy pisemnej

U_02	Metoda problemowa	Prezentowanie efektów	Przedstawienie pisemnego tekstu
U_03	Metoda projektu	Prezentacja	Przedstawienie tekstu
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Metoda projektu	Prezentacja wyników w grupie	Tekst drukowany lub na nośniku
K_02	Dyskusja	Prezentacja	Oceniłone kolokwium

VI. Kryteria oceny, wagi

Ocena niedostateczna: Student nie opanował podstawowych pojęć wynikających ze specyfiki życia konsekrowanego oraz ich struktury.

Ocena dostateczna:

Na poziomie wiedzy:

znajomość podstawowych pojęć i instytucji związanych z prawem instytutów życia konsekrowanego i stowarzyszeń życia apostołskiego;

Zrozumienie miejsca prawa instytutów życia konsekrowanego i stowarzyszeń życia apostołskiego w strukturze KPK 1983

Na poziomie umiejętności:

Student powinien umieć rozróżnić specyfikę życia konsekrowanego od innych stanów w Kościele;

Na poziomie kompetencji społecznych:

Umiejętność prowadzenia dialogu w grupie

Ocena dobra:

jak wyżej oraz;

Na poziomie wiedzy:

Zrozumienie miejsca prawa instytutów życia konsekrowanego i stowarzyszeń życia apostołskiego w strukturze Kościoła powszechnego;

Na poziomie umiejętności:

Umiejętność oceny kompetencji poszczególnych instytucji specyficznych dla instytutów życia konsekrowanego

Na poziomie kompetencji społecznych:

Zrozumienie poszczególnych struktur w Kościele i społeczeństwie;

Ocena bardzo dobra

Jak na ocenę dobrą oraz:

Na poziomie wiedzy:

Znajomość regulacji prawnych dotyczących statusu prawnego instytutów życia konsekrowanego i stowarzyszeń życia apostołskiego w Kościele partykularnym

Na poziomie umiejętności:

Umiejętność oceny zaangażowania osób konsekrowanych w działalność społeczną i polityczną;

Na poziomie umiejętności:

Kształtowanie umiejętności współpracy dla osiągnięcia określonego celu

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	120
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	125

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
1. Sobór Watykański II, Konstytucja dogmatyczna o Kościele Lumen gentium. Dekret o przystosowanej odnowie życia zakonnego Perfectae caritatis, Sobór Watykański II. Konstytucje. Dekrety. Deklaracje. Pallottinum. 2. Codex Iuris Canonici auctoritate Ioannis Pauli PP. Promulgatus. Kodeks Prawa Kanonicznego. Przekład zatwierdzony przez Konferencję Episkopatu, Pallottinum 1984. 3. Joannes Paulus II. Exhortatio apostolica. Redemptionis donum. AAS 76:1984 p. 513-546. 4. Jan Paweł II. Adhortacja apostolska Vita consecrata. Libreria Editrice Vaticana 1996. 5. Code de droit canonique bilingu et annoté. 3e edition 2007 sous la direction de E. Caparros et H. Aubé avec la collaboration de J. I. Arrieta et D. le Tourneau. Montreal 2008. 6. R. Henseler Ordensrecht. (Kan. 573-746). W: Münstericher Kommentar zum Codex Iuris Canonici unter besonderer Berücksichtigung der Rechtslage in Deutschland, Österreich und der Schweiz. Hrsg. K. Lüdicke. Essen 1996. 7. Autonomia zakonów a Kościół partykularny, red. B. Zubert, Redakcja Wydawnictw KUL, Lublin 1991. 8. Służba i praca, red.: B. Zubert, E. Szczot, Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 1996. 9. B. Zubert. Komentarz do Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1993 r. cz. II. Redakcja Wydawnictw KUL, Lublin 1990. 10. B. Zubert, Pro iure et vita. Wybór pism, przygotowała E. Szczot, Wydawnictwo KUL, Lublin 2005.
Literatura uzupełniająca
1. F. Bogdan Prawo zakonów, instytutów świeckich i stowarzyszeń życia apostolskiego. Poznań 1988. 2. A. Chrapkowski, J. Krzywdą., Instytuty życia konsekrowanego, w: Komentarz do Kodeksu prawa kanonicznego. T.II.2 Księga II. Lud Boży, cz. III, Instytuty życia konsekrowanego i stowarzyszenia życia apostolskiego, red. J. Krukowski [i in.] Pallottinum 2006 s. 7-144. 3. A. Skorupa, Słuszna autonomia instytutów zakonnych w Kościele łacińskim, Wydawnictwo Salwator, Kraków 2002, ss. 222.